

יואב רוזן

קופי ופייסט

כאותם ימים דיברתי על נשק. היה אלכס, החייל הבודד שחי עם איזה זקנה, שלא ברור מה הקשר ביניהם, תמיד במרפסת בימי שישי אחר הצהריים, מנקה את ה-M-16 המקוצר שלו, לבוש בבוקסרים ובגופייה, יושב שם בשמש, מעשן ומזיע בלי בעיה במשך שעה או שעתיים, ואני מסתכל עליו מהמרפסת שלנו, ואומר, איזה בזבז של כוח אדם.

הפעם הראשונה שחשבתי על זה היתה כששמעתי אותו מדבר בטלפון ואומר שצה"ל זה הבית־זונות הכי גדול במדינה, כולם שם על כולם. המפקדים על החיילות, החיילים על המפקדות, המפקדות על המפקדים, המפקדים על המפקדים. אלכס היה גבוה, בהיר, עם מבט זחוח של רוסים גאים. הרגליים הבהירות והשעירות שלו בהקו בשמש, והצל מתחת לידיים הזכיר לי נשכחות: תמונת עיתון מקומטת בפרסומת לשפתון, זרוקה באוהל בטירונות.

תיכננתי את זה לפרטים. אלה היו השעות שישבתי במרפסת, הדלת סגורה מאחורי, ועל המעקה הרחב שעליו אלכס ישב היו רק כמה כתמים של שמן שהזקנה ניסתה לנקות מהאבן ואף פעם לא הצליחה.

לא היתה לו משפחה בארץ, לאלכס, חוץ מהזקנה. לפעמים חשבתי שהיא מאכילה אותו ומכבסת לו, והוא מכניס לה בערבים או לפנות בוקר. המשפחה שלי רק זימזמה ברקע: אשתי איריס, שמטפלת בילדים עם הפרעות התנהגותיות בבתי־ספר ובפנימיות, והתאומים, בן ובת. בן, שנדלק על הצופים וסחב פעם סָנָאָדָה הביתה להוכיח את האהבה שלו, ובת, שפתחה לעצמה בלוג באינטרנט. אני לא יודע מה היא עושה שם.

בעיתון הקהילתי, שחילקו בלי הבחנה בין הבתים בחינם, קראתי שבגלל המצב הבטחוני המתחמם, מומלץ להיזהר. לא לתת לילדים לצאת בחושך לבד. להתקין מערכת נעילה מרכזית באוטו. להזמין שירות אבטחה לבית. אפילו כלבים היה כתוב שהם גונבים. כשהתחלנו לוותר על דברים, כשלקנות לבית חזר להיות מאבק, כשוותרתי על סיגריות, השתמשנו בעותקים של העיתון

הקהילתי שפיזרו – שבעה, שמונה, תשעה בכל כניסה – בשביל לרפד ארגזים שארזנו והנחנו בממ"ד.

הבטתי בציפורניים הכמעט־גוזזות באצבעות הרגליים של אלכס, איך הוא משחק איתן באוויר החם, וניסיתי לחשוב על איריס. איך הוא יושב בפישוק, מרוכז, מפרק את הנשק לחלקים הכי קטנים, מנקה אותם עם מברשת ופלנלית. איריס היתה חוזרת מכנסים מקצועיים מריחה מבשמים של יועצות אחרות. זה היה קיץ והטמפרטורה הממוצעת היתה שלושים־שמונה מעלות.

התגעעתי לעיר. בלילות ישבתי במרפסת, והגיפים של הסיור הקהילתי סינוורו אותי בעיניים. העיקר שרצינו בית צמוד־קרקע בסביבה ירוקה. גם קיבלנו. בת התחילה חוג יוגה לילדים, ששתה לנו את העובר־יושב, ובן היה צריך צ'קים לשבט בצופים. אלכס הגיע לסופי־שבוע לזקנה, וכשישבתי במרפסת ובן בא עם שאלה בשיעורים, ניסיתי להבין איך הוא לא רואה בכלל את אלכס, איך אני כן. התחלתי לחשוב מה יקרה אם הוא יסכים לתת לי את הנשק שלו. אני אשב איתו על כל הפרטים. הוא ידווח במשטרה הצבאית שמחבלים השתלטו עליו בדרך לבסיס וגנבו את הנשק. הוא נאבק איתם, הם גם רצו לחטוף אותו, אחד מהם ניסה להזריק לו משהו, ובסוף הוא הצליח לברוח ורק הנשק נשאר אצלם. תגיד להם שגם פצעת אחד מהם, תיכננתי לומר.

הוא ינקה את הנשק פעם אחת אחרונה, בשבילי, ואחר־כך ימסור אותו לי, יחד עם המחסניות.

הלילה שהילדים נעלמו התחיל בהקפצה של הסיור הקהילתי. הגיפים התחילו רונדלים מסביב ליישוב, בדהרה. הצ'קלקות שלהם היכהבו בטירוף. נידות משטרה הצטרפו ופרוץ־קטורים האירו את החושך השקט שלנו.

קבוצה מהצופים לקחה ציוד מהקן ויצאה לטייל, או ליום דרגה, או למה שעושים הצופים. אלה היו בן וחברים שלו, למשל ההוא שמגיע אלינו ותמיד מביא איתו ריח של מתכת. גם בת נעלמה. איריס חזרה מאוחר. היא נכנסה הביתה, עם כל הרעש מבחוצן, והפילה את המפתחות. "אני לא יודעת מה אני אעשה", היא אמרה.

אחר כך המשטרה עברה בין הבתים. בן והקבוצה שלו, הם היו עשרה, לא היו היחידים שנעלמו. נעלמו עוד שתי בנות, ובת. ענינו על שאלות. הרחובות התמלאו בניידות משטרה וברכבי־שטח. ביקשו מאיתנו תמונות. השוטרים עשו סיבוב בחדרים של הילדים וחזרו משם נבוכים, בלי מלים. עיתונאים התחילו להגיע. זה היה השלב המפחיד באמת. איריס פרצה בבכי וברחה לשירותים.

ישבנו מכווצים בתוך הבית. קראו לנו לצאת ולעזור בחיפוש. שמעתי מישהו אומר, הלילה הראשון הוא הלילה הכי קריטי. יש להם פחות משעתיים להעביר אותם לשטחים של הרשות הפלסטינית. מישהו אמר, איך מעלימים עשרים ילדים, איך, ומישהו אמר, שלוש-עשרה, שלוש-עשרה. לקחתי מפתחות של הבית ויצאתי. מהמדרגות שמגיעות ישר לרחוב ראיתי את אלכס, בחולצה צבאית פתוחה, גופייה מתחת וצ'ימרון על הכתף, הולך בכיוון הבית של הזקנה, מביט בניידות.

באוטו נסענו בכיוון הגדר הדרומית של היישוב. אמרו לנו לחבור לשוטר הממונה שם, והוא יגיד לנו באיזה כיוון לחפש. אלכס התיישב, הצית סיגריה ושאל, "אפשר מיזוג?" נהגתי בכביש הטבעתי החשוך של היישוב והזעתי. האוויר הממוזג זחל מהפתחים בעדינות על העור. יכולנו לראות צ'קלקות מהבהבות. כלבים נבחו מרחוק. האוזניים שלי ציפצפו. אלכס עישן. עוד פעם כלבים, חשבתי לעצמי. בת יצאה גבוהה מאחיה. ושניהם כהים יותר, דומים לאימא שלהם. חשבתי שאני אומר את הדברים בקול, אבל אלכס ישב ועישן, ואני שתקתי ונהגתי.

שעה מאוחר יותר צעדנו אלכס ואני בתוך שדה קוצים עם פנסים גדולים שקיבלנו מהסיוור הקהילתי. אני צעקתי "בן", ואלכס צעק "בת". כל מה שיכולנו לראות היו הקוצים שלפנינו ומדי פעם גרבילים שברחו מהרעש ומהאור. האוויר היה כבד יותר. האבק שהתרומם מהקוצים שרף בגרון ובעיניים. החולצה והתחתונים נדבקו לי לגוף. הגופייה של אלכס היתה שקופה ומלוכלכת במרכז. החזה שלו היה חלק ומבריק.

מרחוק שמענו חריקות של קשר משטרתי. שמענו גם מסוק, אבל הוא עבר רק במקרה והמשיך צפונה. אני צעקתי "בן", ואלכס צעק "בת". לא זכרתי את שמות הילדים האחרים, רק אולי גילי אחד, הילד עם הברזלים הגדולים והקשירה מאחורה, וזכרתי כי חשבתי שאני פשוט טועה בשם.

אחרי ארבע, לפני הזריחה, התעייפנו וחזרנו לאוטו. לשוטר הודעתי שלא מצאנו כלום. הוא הודיע לי שגם הם. הייתי עייף והעדפתי כבר לא למצוא שום דבר מאשר למצוא. נסענו לכיוון הבית. אני נהגתי. השארתי את הרדיו כבוי. אלכס נשאר בגופייה, ואת החולצה הוא קשר לחגורה. הסרחנו מזיעה. התביישתי שהזיעה שלי חריפה משלו. אלכס הוציא סיגריות והציע לי. לקחתי אחת, והוא הצית לשנינו. בשפה שההורים שלי דיברו והוא לא מבין אמרתי, אני לא אבכה עכשיו. הסיגריות שלו היו חזקות, והשתעלתי. רצייתי להשתין והמשכתי לנסוע. חשבתי שאני מריח את האוויר הממוזג, אבל אלה היו הנעליים

הצבאיות, מדיפות ריח סולר ומשחת נעליים.

"שתי ילדים יש לכם?" הוא שאל.

הרגשתי צריכה בכטן. הינהנתי.

"איך יותר?" הוא אמר ושאף עוד עשן.

מרחוק כבר אותתי ימינה לתוך השכונה. התקתוקים של האיתות הרעישו על רקע השקט. חלפנו בחלונות פתוחים על פני איזה חמור בכפכפים וגרביים, שעמד בחוץ ואמר שמישהו אמר שמצאו עניבה ירוקה קרועה של צופים. התעלמנו והמשכתי לנסוע.

"מה אתה עובר?"

"צלם. אבל חשבתי להפסיק. לעזוב. איזה נשק יש לכם אתם?"

"מקוצר. M-16. עודפים של צבא אמריקאי."

הסדרתי מחדש במושב, והרגל נלחצה על הגז. דהרנו לרגע קדימה.

"מה מצלם?"

"כל דבר בעולם צריך לצלם. שלט ברוכים הבאים בשביל האתר של עיריית הוד השרון, מנות חדשות בתפריט של בית קפה ברעננה, ארכיטקטורה של איזה חִירְבָה מימי הטורקים ששלוחה של משרד החקלאות מחזיקה, אפילו כמה דוגמניות חובבות בשקל. לא חסר."

אלכס הקפיץ את הרגל במקום. הוא שאף מהסיגריה ונשף החוצה. הבנתי שאני מריח ממנו אלכוהול. "זה לא קשור לאמנות?"

"לא."

אלכס גיחך בשקט. שמענו מסוקים מעלינו. הפעם כנראה בשבילנו. בשביל הילדים.

בלעתי רוק. הוא היה מחוספס, מעורב אבק וניקוטין.

אחר כך אלכס סיפר שהזקנה היא מישהי שהאגודה למען החייל סידרה לו. שהיא חיפשה לעזור, לעזור לחיילים כי הם עוזרים לנו, וקישרו ביניהם דרך רשימות של חיילים בודדים.

"עשר חודש אני אצל אשה", הוא אמר והצית עוד סיגריה. כבר התרגלתי לריח הזיעה של שנינו. "כמה זמן אתם שכנים?" אלכס שאל.

"כאן? ארבע שנים". הסתכלתי על פס השוליים הצהוב. "אז הכנסת לה."

"אני?" הבטנו אחד בשני. "אף פעם."

למחרת נמשכו החיפושים, וכשהגעתי הביתה הרגשתי שמישהו השתנה. הזדרזתי בכניסה, עם המפתחות, השלֵט של האוטו תמיד מסתבך איתם, כמעט זרקתי

הכל על המדרגות ובעטתי בערימות של העיתון הקהילתי, אבל בפנים היתה רק העיתונאית שהגיעה בבוקר לסלולרי וניסתה לראיין אותי. התמונות של הילדים הודפסו שוב ושוב. "ליל ה-13", קראו לזה. "מעשה נבלה שלא יעשה". היא חיכתה בסלון יחד עם איריס שלא הסכימה לדבר אבל הכינה תה לשתייה. אמרתי לה שתסתלק אם היא לא רוצה לחזור צולעת לילדים שיש או אין לה. בלילה חלמתי שהילדים חוזרים. בן נכנס הביתה, ואני הסתכלתי עליו ואמרתי, "אבל אתה מת", והוא משך בכתפיים והלך לסלון. הוא היה חבול, אבל לא ידעתי באיזה חלק בגוף. שאלתי אותו איפה בת, וכשהוא הסתובב אלי, אמרתי, "כל זה לא קשור למוות שלך?" אחר-כך יצאנו למרפסת להראות לו את אלכס. בערב איריס אספה נעליים וכידון מפורק של אופניים וספרי-לימוד של בן או של בת, והכניסה אותם לתוך ארגזי קרטון וריפדה עם עותקים מהעיתון הקהילתי. שאלתי אותה מה היא עושה. היא אמרה שאם את הילדים היא לא רואה, אז את הדברים שלהם היא גם לא רוצה לראות.

"את נורמלית?" שאלתי.

עמדתי בכניסה לחדר של בן וקראתי לה כמה פעמים. אמרתי לה, "בחיים אל תדברי אלי ככה", אבל זה לא עזר. היא זרקה מנורות לילה ומכשירים חשמליים נגד יתושים לתוך ארגז מרופד בנייר עיתון ומילמלה, "עכשיו חוזרים לעשן, נכון, עכשיו?" הסתובבתי ונתקעתי במסגרת המתכת של החלון. בחוץ המדרכות היו עמוסות רכבים חונים. אנשים הלכו בקבוצות קטנות לאורך הרחוב. הצופים חילקו מפות של היישוב והאזור. בגבול עם החורשה הקטנה שמולנו, סרט סימון אדום היה קשור לשיח מצד אחד, מתנופף ברוח. "זה מה שאת מלמדת ביעוץ שלך לעשות במצבים כאלה?"

איריס משכה באף מאחורי וגררה ארגז למסדרון. "לא כל החיים אני יועצת".

עמדנו איריס ואני, ורק הארגז בינינו. "אני גם אימא".

"הגיע הזמן שתפתח את העיניים", היא אמרה לי ומשכה שוב באף.

וזהו? לפתוח את העיניים?

"תפתח את העיניים ותחליט לעשות משהו. תשים לב לחדשות. תקשיב לרדיו. ילדים לא חוזרים כאן אחרי שהם נעלמים".

בסוף-השבוע אלכס שוב יצא שבת. החפ"ק המשטרתי התפרס בצד השני של היישוב. היתה שיחה עם נציג של המשטרה, עם נציג של השב"כ, עם עוד מישהו ממשרד ראש הממשלה. הזקנה ישבה ביציאה למרפסת, כפופה, ואחר כך קמה

והכינה במטבח ארוחת שישי. מאזדה כהה חיכתה לאלכס ברחוב עם מנוע דולק. הם אכלו על המרפסת, ואז הוא יצא. חיכיתי חצי לילה, וכשהמאזדה החזירה אותה, הולך כולו בזיגזגים ומזמזם ברוסית, סגרתי מאחורי את הדלת ונכנסתי למיטה של איריס.

בצהריים, מאוחר, הוא יצא למרפסת בג'ינס בהירים, יחף, בלי הסיגריות. הוא ישב שם וכיסה את הפנים בידיים, בלי לומר מלה.

באוטו נסענו בכיוון היציאה מהישוב. "תודה שאתה עוזר לי, גבר", אלכס אמר. חלפנו על פני הבוטקה הריקה, שבאחד הימים שרצו בו שוטרים שהקימו נקודת ביקורת. אלכס הוציא סיגריות והצית לשנינו. אמרתי, "תיכף. קודם שנצא מפה".

הוא החזיק את שתי הסיגריות הבוערות. "איפה מחפשים עכשיו", הוא שאל כשיצאנו לכביש הראשי. שוב אמרתי, "קודם שנצא מפה". בתוכי ניסיתי לחשוב אם לכולם באמת היה שירות אבטחה לבית, כמו שממליצים, ואם הבתים של כולם ייפרצו באותו זמן ממש, מה אז; כמה בתים יספיקו להציל עשרה מאבטחים בשכר, בחמש נידות; ואם הילדים של כולם ייצאו לבד בחושך באותו זמן. הפלקתי לעצמי על העורף. אלכס הדליק את הרדיו, ואני כיביתי.

"ממש תודה שאתה עוזר לי, גבר", הוא חזר. "אני לא יודע איך שכחתי נשק. תמיד אני מרגיש אותו. נהיה לי כבר חור קבוע ממנו בגב". הוא לחץ על נקודה מתחת לצלעות וכיוון את הגבות. "זה כלא בטוח". עברנו שלט עם כתובת "חמוס פאלפל טחינה חמוצים קבושים במישקל" וחצים אדומים שמסבירים לאן. "כמה כדורים יש במחסנית של הרובה שלך?" שאלתי.

אלכס הרים גבה וענה. "שלושים כדור. מכניסים עשרים ותשע".
 "וירית כבר משלך?"

נסענו ונסענו עד שעברנו את צומת רעננה, את הכניסה לגבעתיים, את היציאה ממנה, ואז אלכס אמר, "תעצור שם". נכנסתי לתחנת דלק. אורות ניאון כחולים סינוורו אותנו. אלכס אמר, "שתי קטנות אתה מחכה", ביקש שני שטרות של מאתיים, יצא מהאוטו ונכנס לחנות. הלב שלי התחיל לדפוק. כיביתי את המזגן. אלכס נעלם. חשבתי על הילדים. שתי תמונות רצו לי בראש: רוח שעוברת על פני החול, ובן ובת רצים אל תוך הים. למה תמיד רצים לתוך הים, ולא נכנסים בהליכה? דמיינתי את בן במרתף, בעיניים קשורות, ריח של מתכת ושל שתן

סביבו. לא יכולתי לדמיין את בת. לא הצלחתי לראות את אלכס מהמכוננית, בין המדפים בחנות.

כמעט צפרתי כדי לשבור את השקט כשאלכס הופיע עם שקית צהובה עמוסה והתקרב. הוא התיישב באוטו והוציא פחיות ארוכות וקרות בצבע כסוף-כחול. היה לדבר הזה טעם תפל של סירופ לשיעול. "זה מה ששותים עכשיו בבארים?" שאלתי. אלכס חייך. היתה לו שן אחת חסרה עמוק בתוך הפה.

הוא הוציא מהשקית שתי מנות וודקה בכוסות פלסטיק אטומות. "זה עוזר לְטַעַם". שתיתי כמוהו. זותי במושב, והשתחרר לי גז. הגוף היה כבד מכל הימים האחרונים, וצחקתי בגסות, בקול רם, ואלכס צחק גם. שתינו מה שנשאר. מרחוק, די מקרוב, ראינו את האורות המהפנטים דרך הצורות ההנדסיות של מגדלי עזריאלי, מדויקים, כמו משהו שלא ייאמן, משהו שבכלל לא קיים. שאלתי אם להמשיך לנסוע. אלכס זימזם מנגינה ברוסית, לא משהו מופר, לא של המתיישבים, משהו מגעיל וכבד ורועש של צעירים. הוא זרק את הפחיות הריקות על השטיח.

נסענו ברחובות הצרים של העיר. אדי לחות התעבו על החלונות. איפה החברים שלך גרים, שאלתי. אלכס זימזם ותופף עם האצבעות על החלון. תגיד לי כבר, אמרתי, איפה הנשק, והוא חזר לצחוק. נדף ממנו ריח מר של אלכוהול. המשכתי לנסוע וצעקתי, איפה הנשק שלך נמצא. הוא אמר שזה ברחוב כמו מנדבושקעס, פרץ בצחוק וכיוון אותי בקושי לפי הזיכרון. התקדמנו בנסיעה איטית. הגענו לרחוב מנדבושקעס מוכר ספרים ועצרנו ליד בניין עלוב. אלכס הניח לי יד על הכתף והביט בי בעיניים מלוכסנות. הוא התקרב עוד קצת ואמר, "אתה בהרבה מתח עכשיו", ופרץ בצחוק.

המבט שלו התרחק אל מרפסת קטנה בקומה השנייה. עמדו בה ארבעה בחורים גבוהים שדיברו ביניהם ושתו מכוסות זכוכית. שניים מהם גירדו את הצבע המתקלף על המעקה, והפירורים נפלו לתוך הגינה החשוכה. הם דמו לו מאוד, ונראו בוהקים, אחרי מקלחת. הסרעפת כאבה לי כמו אחרי ריצה ארוכה. "כאן החברים שלך גרים?" שאלתי. אלכס הינהן. "אז תעלה". הוא דחף את הדלת ויצא מהאוטו.

מאוחר יותר החניתי לא רחוק מהשיח עם סרט הסימון שהמשיך להתנופף ברוח, והלכתי בכיוון הבית. הזקנה יצאה עם שקית גדולה מלאה בקבוקים למיחזור. מאחוריה השאירה אורות דלוקים. הלכתי על המדרכה, והיא הבחינה בי והתקרבה. העיניים שלה היו כחולות, קטנות ומכוערות, והיו לה קמטים של סָבֵל

ליד האף. היא הושיטה יד שנשארה באוויר. "זה לא קל", היא אמרה והביטה לי בעיניים. אחרי שעלינו, ישבנו אצלה על המרפסת. היא הציעה לי כיסא. ישבתי והסתכלתי על כתם השמן על מעקה האבן, וכל אותו זמן אכלתי ארוחת ערב.

באותו לילה איריס נרדמה במיטה של בן. הסתכלתי עליה. העפעפיים שלה היו עצומים, רכים, נפוחים. כמה ארגזים מרופדים בעיתון הקהילתי היו מלאים בחפצים. לא הסתכלתי לתוכם. הלכתי לחדר של בת. בכניסה דרכתי על כפכף אצבע ורוד. בחדר עמד ריח של קלמנטינה וקוקוס, ושל המרכז שאיריס קונה. התיישבתי בכיסא מול שולחן המחשב הקטן, הכסוף, שפעם קנינו. נשענתי עליו ונשפתי. הייתי חייב לנשום עמוק ולא להסתכל מסביב. העכבר של המחשב היה מכוסה נצנצים. הנחתי עליו את כף היד, והמסך נדלק ברחש סטאטי. שורה רצה לאורכו בצבע סגול. קיבינימֶרְקֶט. הבלוג של בת מאונטנר!! כל מה שאפשר להגיד!!

מתחת לשורה הרצה הופיע התאריך האחרון. היום שהילדים נעלמו. אחריו השורות: באותם ימים דברתי על נשק. היה אלכס, החייל הבודד שחי עם איזה זקנה שלא ברור מה הכשר בניניהם, תמיד במרפסת בימי ששי אח"צ מנקה את ה-M-16 המקוצר שלו לכוש בכוסרים ובגופייה. יושב שם בשמש מעשן ומזיע בלי בעייה במשך שעה או שעתיים ואני מתסכל עליו מהמרפסת שלנו ואומר, איזה ביזבוז של כוח אדם. השאר גם היה מוכר. הוא המשיך בתגיד להם שגם פצעת אחד מהם, | ונגמר בינקה את הנשק פעם אחת אחרונה, בשבילי, ואחר כך ימסור אלי, יחד עם המחסניות. ולמטה יותר, כותרת סגולה במסגרת:

אבא שלי מאוהב בחייל של השכנה...!!! יוורוווו!!!
 התיישבתי מחדש בכיסא. הוא היה קטן בכמה מידות. שיערות קטנות של אבק דק נעו כמו זרועות מפתחי האיוורור של המחשב. השולחן הכסוף שקנינו היה שם, כמו שהיה בכל יום. עברה בי צמרמורת. לחצתי Enter אחרי יחד עם המחסניות. והתחלתי להקליר. הלילה שהילדים נעלמו התחיל בהקפצה של הסיור הקהילתי.
 המשכתי. הג'פים התחילו רונדלים מסביב ליישוב, בדהרה. הצ'קלקות שלהם היכהבו כמו משוגעות. ניידות משטרה הצטרפו ופרוּז'קטורים האירו את החושך השקט שלנו.